

Maoisternes 40-punkters-krav (el. "forslag") fra januar 1996

© Mogens Engelund, 2002

Et forslag til forhandling fremsat af Dr. Baburam Bhattarai fra United People's Front til Premierminister Sher Bahadur Deupa fra den Kongresparti-ledede koalitionsregering

Indledende bemærkninger

Dr. Baburam Bhattarai's krav eller oplæg til den daværende Kongresparti-ledede koalitionsregering giver en indsigt i hovedindholdet eller essensen i maoisternes (eller Bhattarai's) tankegang på dette tidspunkt. Forslaget afspejler både frustration samt ønsker og krav til den fremtidige udvikling. Det er i øvrigt ikke uinteressant, at det også dengang var Deupa, der var premierminister, efter at G.P.Koirala kort tid forinden nærmest havde splittet Kongrespartiet (igen en parallel til dagens Nepal).

Regeringens og de centrale myndigheders valgte fuldstændigt og negligere henvendelsen fra United People's Front på trods af de advarsler som dagspressen var fyldt med. Dr. Bhattarai havde allerede været med til at iværksætte en test-aktion i Rolpa, der havde resulteret i voldelige sammenstød med politiet og tab af menneskeliv. Men regeringen så fortrøstningsfuldt på situationen. Politiindsatsen var forstærket i Rolpa distrikt og under kodeordet "Operation Romeo" var der indsat en specialtrænet kommandoenhed.

Baburam Bhattarai's og maoisternes trussel med at iværksætte "People's War", såfremt regeringen ikke tog oplægget alvorligt, viste sig hurtigt ikke at være en papirtiger. Voldelige overfald af specielt politiske modstandere og sammenstød med politiet forekom dagligt, og stadig oftere resulterede det i tab af menneskeliv. Politiet havde overtaget i kampene i de første par år, men opretholdt dette overtag ved midler, der blev skarpt kritiseret af Amnesty International.

Efterfølgende har situationen gradvis ændret sig i takt med at maoisternes har fået bedre våben og har forbedret deres kampteknikker. Deres antal er vanskeligt at vurdere, men den situation, der herskede i de første år efter starten på "People's War", hvor maoisterne blev anklaget for at tvinge lokale børn ind i geledderne, forekommer derefter at være ændret til en situation, hvor et tiltagende antal unge har søgt indrullering i deres kamp for bedre levevilkår og i utilfredshed med den måde den demokratiske udvikling er korrumpet. Maoisterne opnåede et midlertidigt militært overtag - men de anvendte midler har været yderst kritisable, og nu er det maoisterne, der udsættes for meget stærk kritik fra Amnesty International.

Midt under maoistkonflikten skete det ulyksalige familieopgør i kongefamilien (1. juni 2001), hvorunder næsten hele familien blev udryddet. Kongens yngre bror - en velkendt og lidt frygtet forretningsmand - blev kronet med lynets hast. Politisk set affødte hændelsen en kortvarig, men omfattende, politisk afmatning, og alle ventede på en officiel afkræftelse - eller frygtede en evt. bekræftelse - af, at hændelserne inden for kongefamilien havde forbindelse med den politiske situation i landet, hvilket den formentlig absolut ikke havde.

Modstanden mod premierminister G.P.Koirala voksede fortsat, ikke blot fra oppositionen, men også internt i Kongrespartiet. For at undgå en splittelse af Kongrespartiet gik han af i slutningen af juni 2001 og blev afløst af Sher Bahadur Deupa (der også var premierminister i 1996, da maoisterne fremkom med deres forslag og efterfølgende startede "People's War").

Deupa anlagde straks en mere forsonlig linie over for maoisterne, og indledte fra begyndelsen af september 2001 for første gang forhandlinger med maoisterne. På dette tidspunkt havde konflikten kostet mere end 3.000 menneskeliv. Efter uoverensstemmelser blandt Maoisterne afbrød de helt uventet forhandlingerne den 23. november, hvorefter de straks genoptog og optrappede kampene. Tre dage senere blev der erklæret undtagelsestilstand (26.nov.2001) og militære sikkerhedsstyrker

blev sat ind. Dette indebar, at en række civile rettigheder blev suspenderet og parlamentets indflydelse minimeret, samtidig med at kongens muligheder for direkte indgriben absolut ligger inden for sansynlighedens grænser. Der er efterfølgende sket forlængelser af undtagelsestilstanden, men samtidig voksede også uenighederne inden for regeringspartiet. Det førte til en uholdbar situation, som premierminister Deupa løste ved - til alles store overraskelse - at udskrive parlamentsvalg til afholdelse midt i november 2002.

Op nu er sikkerhedsstyrkerne jo allerede på plads i store dele af landet. Med undtagelse af de stærkest maoistkontrollerede områder kan valget måske afholdes relativt fredeligt. Men maoistområderne er helt uforudsigelige, og maoisterne stiller IKKE op til valget, hvis det i det hele taget kan afholdes.

Læren af konfliktens hidtidige forløb er, at maoisterne på trods af en udbredt rimelighed i de forslag (eller krav), de stillede til regeringen om den fremtidige udvikling, efterfølgende har degraderet deres kamp til en udbredt terroristlignende voldelig borgerkrigs-lignende tilstand. Regeringen har på den anden side ikke foretaget det eneste, der kunne minimere støtte og opbakning til maoisterne, nemlig at støtte udviklingen i de dårligst stillede dele af landet, hvor maoisternes opbakning er størst. Dette har en nøje sammenhæng med den samfundsstruktur, der dominerer i Nepal, og at der absolut ikke er bred folkelig opbakning i Kathmandu for at afsætte ressourcer til en udvikling af de lokale samfundsmæssige i disse regioner. Det er først og fremmest områder med et flertal af etniske minoritetsgrupper at maoisterne har størst opbakning. Det er også disse grupper, der generelt har haft sværest ved at blive integreret i den nationale samfundsmæssige struktur. De er eksempelvis magar eller gurung i højere grad end de er nepalesere, og således betragtes de også af de højkastegrupper, der dominerer Nepals politiske struktur. Jeg tror, at det er nødvendigt med en revurdering af forskelle og specielt uligheder i det nepalesiske samfund før denne konflikt, der startede som et "fattigt bondeoprør" kan finde sin endelige løsning.

Roskilde, den 18. juli 2002

© Mogens Engelund - email: mogens@engelund.dk

Nationale krav

1. Alle diskriminerende og "ulige" internationale aftaler, inkl. 1950-aftalen (freds & venskabsaftalen) med Indien skal ophæves [blev indgået mellem Nehru og Rana-regimet kort tid før regimets fald].
2. Mahakali-traktaten (af 29. januar 1996) skal ophæves straks, pga. traktatens udformning til at skjule den katastrofale anti-nationale Tanakpur-aftale der tillader indisk imperialistisk monopol over Nepals vandressourcer [vedrører delingen af Mahakali-flodens vand- & energiresourcer langs Nepals vestgrænse mod Indien - en aftale, der mødte meget voldsom kritik, specielt pga. en formentlig ulige deling af ressourcerne].
3. Hele den åbne grænse mellem Indien og Nepal bør reguleres, kontrolleres og [procedurer] systematiseret [grænsen er principielt åben for indere og nepalesere uden krav om pas el.l., men nepalesere møder ofte besværligheder fra indiske myndigheder]. Køretøjer med indiske nummerplader bør ikke tillades [i Nepal].
4. Gurkha Recruitment Centres bør lukkes [dvs. rekruttering til de britiske og indiske Gorkha-regimenter - har været under kritik for at være lejesoldater], og Nepalesiske statsborgere skal sikres mere anstændige og værdige jobmuligheder.

5. Nepalesisk arbejdskraft bør gives første prioritet og der bør indføres et system med "work permits" for udlændinge [blev forsøgt i 1989, og fik stærk kritik fra Indien].
6. Den stærke indflydelse af udenlandsk kapital i Nepals industri-, handels- og finanssektor bør standses .
7. En hensigtsmæssig told- & importafgiftspolitik bør udtænkes til støtte for en mere selvstændig økonomisk udvikling i Nepal.
8. Et stop for kulturel forurening fra imperialister og ekspansionister. Import og distribution af vulgære hindi film og videoer samt af de lige så vulgære kulørte uge- og månedsblade bør forbydes omgående.
9. Bestikkelse og indflydelse fra koloniale og imperialistiske systemer i form af NGO' er og INGO' er bør standses.

Krav, der vedrører demokrati og offentlighed

10. En ny forfatning skal udformes af en folkevalgt forfatningsgivende forsamling [dette krav har medvirket til en politisk og folkelig debat med bred enighed om en ny forfatning, men absolut ikke om en forfatningsgivende forsamling].
11. Alle specielle privilegier for kongehuset ophæves.
12. Hær, politi og offentlig administration skal underlægges folkelig kontrol [undtagelsestilstanden har medført støtte hertil].
13. Alle repressive lovmæssige forordninger, inkl. Security Act. (der muliggør præventiv varetægtsfængsling i indtil 1 måned uden fremstilling for en dommer)
14. Alle ekstraordinære politiske arrestationer efterfulgt af falske anklager mod folk Rukum, Rolpa, Jajarkot, Gorkha, Kavre, Sindhupalchowk, Sindhuli, Dhanusha og Ramechap skal trækkes tilbage, og arresterede skal løslades.
15. Bevåbnede politi-operationer i diverse distrikter skal omgående indstilles.
16. Vedr. Dilip Chaudhary, Bhuvan Thapa Magar, Prabhakar Subedi og andre, der forsvandt mens de var i politiets varetægt, bør regeringen nedsætte en speciel undersøgelseskomite så de ansvarlige kan bringes for retten. De forsvundnes familier bør tildeles en rimelig kompensation.
17. Alle der blev dræbt under demokratibevægelsen [i 1990] bør erklæres for martyrer. Familier til martyrer samt sårede og på anden måde medtagne bør modtage rimelig kompensation og de skyldige bringes for retten.
18. Nepal bør deklareres som en verdslig nation [er forfatningsmæssigt defineret som hindu-nation - debatten kører fortsat].
19. Patriarkalske udbytningsformer og diskrimination mod kvinder skal ophøre. Piger og kvinder bør gives lige arve- og ejendomsretlige rettigheder i forhold til deres brødre [en kvinde kan kun arve, hvis hun er over 35 år og ugift].
20. Alle former for udbytning, ulighed og fordomme pga. race eller kaste skal ophøre [uligheder i praksis er ophævet lovmæssigt i 1963, men ideologisk set er ulighederne opretholdt i den forfatningsmæssige status som hindu-nation]. I lokal-områder, hvor en etnisk gruppe udgør et flertal, bør gruppen tillades autonome styreformers [specielt de etniske grupper, der udgør ca. 35-40% af befolkningen, har mærket de negative konsekvenser af bl.a. race og kastemæssige undertrykkelses- og udbytningsformer].
21. Diskrimination af lavkaster og befolkningen fra udviklingsmæssigt tilbagestående regioner skal ophøre [under den fælles definition: "dalit", forsøger disse grupper at tale deres sag i et fælles forum der omfatter såvel lavkaster og "kasteløse" fra hindusamfundet som etniske grupper der ofte har andre religiøse tilhørsforhold]. Systemet med "urørlighed" kan ophæves totalt.
22. Alle sprog og dialekter skal have lige status og muligheder. Rettigheder til modersmålsundervisning bør sikres op til middle-high-school [dvs. op til 7.-8. klasse].
23. Talefrihed og pressefrihed bør garanteres. Massemedierne bør være fuldstændig autonome.
24. Akademikere, forfattere, kunstnere og andre kulturarbejdere bør garanteres intellektuel frihed til frit at udtrykke sig.

25. Regional diskrimination mellem Terai og Bakkeområdet bør elimineres. Udviklingsmæssigt tilbagestående områder bør gives regional autonomi. Landområder og byområder bør behandles ens med støtte til styrkelse af relationer mellem land og by.
26. Reel decentralisering bør gennemføres. Lokale administrative strukturer skal styrkes og udbygges til at sikre lokale rettigheder, autonomi og kontrol over lokale ressourcer.

Krav, der vedrører befolkningens levevilkår

27. De, der dyrker jorden, bør eje den. Feudale jordbesiddelser bør konfiskeres og distribueret til hjemløse og jordløse.
28. Mæglere og mellemhandlere skal have konfiskeret deres ejendom, og midlerne investeres i industri (dvs. i produktive aktiviteter).
29. Alle skal garanteres arbejde, og indtil dette kan opfyldes gives understøttelse.
30. Regeringen skal sikre minimumslønninger for arbejdere i industri, landbrug, m.m. og føre tilsyn med ordningens realisering.
31. Hjemløse skal rehabiliteres og sikres husly. Regeringen bør medvirke til at tilvejebringe boliger med den nødvendige infrastruktur og sikre at ingen forflyttes uden at dette er sikret.
32. Fattige småbønder skal løses fra urimelige gældsforpligtelser. Småbøndernes gæld til Agricultural Development Bank bør afskrives. Der bør sikres hensigtsmæssige lånemuligheder for småbønder og småindustrier.
33. Kunstgødning og såsæd bør være let tilgængelig til rimelige priser, og bønderne skal sikres rimelige afsætningspriser for deres produkter.
34. Ofre for oversvømmelse og tørke skal have al mulig støtte til at imødekomme tab.
35. Gratis sundhedstjeneste, sygdomsbehandling og uddannelse. Kommercialisering af uddannelsessektoren bør standses og private skoler lukkes [det har været en givtig investering at oprette private skoler og kostskoler, i såvel Kathmandu-dalen som i landområderne, hvor arbejdsløs akademisk arbejdskraft kombineres med igangsætteraktivitet med profitformål snarere end et ønsket om at undervise].
36. Inflationen skal kontrolleres og arbejdsløsheden bør haves i takt med stigninger i prisniveauet. Der bør sikres let adgang til daglige fornødenheder til rimelige priser [i den største del af landet er der fødevarerunderskud og den nødvendige supplerende forsyning af fødevarer har ofte resulteret i et sort marked kontrolleret af den bedre stillede del af befolkningen med de i forvejen svage sultne fattige grupper som taberne, også selv om fødevarerforsyninger sker ad offentlige kanaler, evt. suppleret af udenlandske bistandsmidler].
37. Alle landsbyer skal forsynes med rent drikkevand, veje og elektricitet.
38. Småproduktion, hjemmeindustrier og anden småindustrielle aktiviteter bør hjælpes og beskyttes.
39. Korruption, smugling, sortbørshandel, bestikkelse, m.m. samt anvendelse af returkommission og stråmandsaktiviteter bør elimineres.
40. Forældreløse, handicappede, ældre og børn bør hjælpes og beskyttes på bedst mulig måde.

Bemærkninger og kilder:

For at lette forståelsen, har jeg kommenteret visse punkter. Uddybende kommentarer er placeret i hårde parenteser []. Oversættelsen er foretaget af Mogens Engelund, og er især baseret på følgende engelsksprogede kilder: Barbara Adams i "People' s Review" 7. maj 1998 www.yomari.net/p-review/1998/05/080598/barbara.html "Nepali Times", 16. februar 2000: www.nepalnews.com.np/ntimes/feb16-2001/nation.htm